

★ גיבורים בחזית — שפנים בבית:

לי ששמעה יריות בלילה ושהשוודים פרצו את החנות של גורן, אבל היא ובעלה פחדו לרדת. ובאמת מה יש לרדת אליהם, כשהם ירו בנהגיהמונית? אפשר הרי להיירג." נוגה אלימלך, מרחוב בן־יהודה 43, צעירה נאה, נשואה לטכנאי־קשורת, ואם לשני ילדים:

"אני לא יודעת באיזה שעה זה היה, רק פתאום התעוררתי מיריה. יריה כמו פצצה. בחיים שלי לא שמעתי כזאת התפוצצות. קפצנו מהמיטה ובעלי ניגש מיד לחלון. גם אני רצתי אחריו. ראינו אנשים מתקלים והאזעקה ממש החרישה את האוזניים, ואחרי זה הופיעה נידת של "בהתחלה חשבתי שזה שוד בחנות התכשיטים תל־אביב. לפני שנה בערך ראיתי איך פרצו שם את החנות מההתחלה עד הסוף. אני זוכרת שהייתי או בחודשים האחרונים של ההיריון עם הבן. לא יכולתי לישון רשבתי על המרפסת. בשעה שתיים בלילה הופיע טקסי ממול לחנות. יצאו ממנו שלושה חבריה. הם ירו במגורה שהייתה מעל לחנות ואחר כך ירו לתוך הזכוכית של חלון־הראווה. תוך כדי היריה שמעתי את הנהג צועק: "מה, אידיוט, תזרזר". בעלי התקשר עם המשטרה. השוטר זים יצא מהחנות עם חבלות, ואחרי־כך מיד הגיעה המשטרה. אני לא יודעת אם תפסו אותם.

לכן הפעם כבר לא הייתי מופתעת. רק היריה הזו הפחידה אותי — ולא נתתי לבעלי לרדת. יש לנו שני ילדים. המשטרה הגיעה גם כן מיד, אז מה היה לנו לעשות? "אני גרה באמצע העיר — ובכל זאת חיה ממש בפחד. אני ילידת הארץ דור רביעי ואני זוכרת איך שלא לפני הרבה זמן עוד לא היינו נועלים בכלל את הדלת. תות. היום אני פוחדת לפתוח את הדלת. כל אחד שמצלצל חשוד לי. "אני לא חושבת שאורחים יכולים לעזור.

מה שכן מעניין: השאלה המדאיגה אם שלטון הפחד הזה לא מתחיל עתה לשרור גם בארץ.

בישראל, בה כמעט כל אורח משרת מרבית חייו, לפחות חודש בשנה, במוצבים, במירופים, ובמעוזים — נראית השאלה מוזרה במקצת. אך סצינה מסוימת שאירעה בשעה 2.30 בלילה שבין יום הרביעי וה' חמישי בשבוע שעבר, ברחוב בן־יהודה 41 בתל־אביב, מוכיחה שזו שאלה במקומה — ושהתשובה לה חיובית.

★★★ ת"א בדיוק כמו ניו־יורק

ל סצינה היתה שוד נועז, אך שיגרתי למדי, בחנות התכשיטים טיב: שלושה שוודים ירדו ליד החנות, ממכונת אמריקאית גנובה ניפצו את חלון־הראווה והסתלקו עם 20 אלף ל"י שלל. חד וחלק. אלא שהיו בשוד שיגרתי זה שתי נקודות בלתי שגרתיות.

הראשונה: השוודים לא חששו לירות לעבר נהג מונית שחלף במקום, כאשר ראו שברצונם להיעצר ולהתערב במעשיהם. השנייה — חמורה הרבה יותר:

למרות היריה (ולדברי חלק מהעדים — יריות), ולמרות פעמון־האזעקה שהחריד את כל הסביבה מרגע שנופצו השמשות — לא טרח איש מהשכנים, לא רק להתערב ולנסות למנוע את השוד — אלא אף להרים טלפון ולהזעיק את המשטרה. הניידת שהופיעה במקום, ושפתחה במירוף חסר הצלחה אחרי מכונית השוודים — עברה ברחוב לגמרי במיקרה. כיצד הגיעו הדברים לידי מצב מעורר דאגה זה? האם נזכה אולי מחר, ברחוב בן־יהודה זה או אחר, לסצינה כגון זו שאירעה בניו־יורק?

תוליי־כיסוי של העולם הזה פנתה לשכנים השתקנים, שלא נקפו אצבע נוכח הפשע שאירע נגד עיניהם, כדי לשמוע

עשרות אזרחים היו עדים לשוד נועז בלב תל־אביב ואיש לא ניסה להזעיק עזרה!

שלטון הפחד

ל חד הסיפורים המועזים ביותר של המאה העשרים, הגדושה בסיפורים מועזים, הוא ללא ספק ידיעה קצרה שהתפרסמה לפני כשנה בעיתוני העולם, בה דוח על רוצח שהתעלל בנערה באמצע הכביש, ברחוב מרכזי בעיר ניו־יורק, לאור היום, לעיני עשרות זיירים שצפו במחזה מחלונות בתיהם.

הפרט הנורא בידועה היתה העובדה, כי במשך עשרים דקות תמימות, בהן דקר הרוצח את הנערה עשרות פעמים עד שיצאה נשמתה — לא העז איש ממאות האזרחים המהוגנים, שלכל אחד מהם היה כלי־יריה בביתו — לא רק לצאת לרחוב ולנסות להציל את הקורבן, אלא אף להזעיק את המשטרה.

סיפור קטן זה חשף, להרף עין, יותר ממאות מאמרים מלומדים, את הידרדרותה של החברה האמריקאית — או לפחות הניו־יורקית — ואת שלטון הפחד השורר בה. אלא שבעיותיהם של תושבי ניו־יורק באמת אינן מעניינות כל כך את תושבי

מפיהם מדוע לא מילאו את חובתם האזרחית.

★★★

"אפשר הרי להירג"

ל ספרת מינה זפושניק, הגרה ב"דיוק מעל חנות התכשיטים: "אני לא שמעתי את היריות, רק את ה"רעש כאשר הגיעה המשטרה. הסתכלתי דרך החלון יחד עם בעלי, אבל לא ירדנו. גיסתה שגרה ממול שמעה את הכל. היא סיפרה

רק המשטרה. היא צריכה להעמיד משמרות יום ולילה. כמו הגיא וחוף מזה שיעמידו שלטים ברחובות, על כל פשע איוה עונש מקבלים. כמו למשל מי שמשוטט ייענש כך וכך, מי שפורץ ייענש כך וכך. אולי זה יעזור."

★★★

"לא ניגשתי לחלון — מפחד"

ל ברת מרברניק, בגיל העמידה, ש"סירבה למסור את שמה הפרטי, גרה

הסקרנים חזנות השודדה, בבן־יהודה 41, תל־אביב, הפכה לאטרקציה לשכנים ו"סובריאורה, שהתבוננו בהרס שהותירו השוודים: בתמונה למעלה: מנהל החנות נראה מבעד לחור שנופרץ בשמשת־הביטחון של חלון־הראווה. שנובוייה 12 סנטימטר.

הנשדדים יהודה גורן (45), מנהל חנות התכשיטים טיב שנשדדה, ואשתו ב"חנותם, שעות ספורות לאחר השוד. כאשר צילצלה אליו המשטרה להודיעו על השוד, חשש ממלכות פושעים, צילצל שנית למשטרה, ורק אז יצא לדרכו.